

Skulle vi generelt i forhold til lande, som har svære problemer med at blive demokratiske, stille begrænsninger op for, hvor hurtigt de kan gå frem? Det synes jeg ville være meget uklogt. Jeg synes, vi skal bruge al vores energi til at opfordre Tyrkiet, når nu de gerne vil være medlem af EU – jeg tror ikke, det er klogt for Tyrkiet at blive medlem af EU, det er en helt anden snak – på at sige til dem, at de skal bruge den tid til, at de kan komme i en position, hvor de kan begynde forhandlingerne, dvs. opfylde de og de og de krav: løslade Leyla Zana, få retsforfulgt nogle af dem, der begår tortur, få militæret ud af politik, stoppe med at lukke aviser. Alle de ting skal de bruge lejligheden til, og så kan vi jo gøre status til november.

Derfor vil jeg da foreslå, at vi med det samme beslutter, at vi tager en diskussion omkring 1. november, hvor vi så gør status, og så kan vi jo der konstatere, om betingelserne er opfyldt. Men at gøre det nu er jo det samme altså som at gå generalernes og fundamentalisternes ærinde.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Ja tak. Så er det næste ordfører, og det er fru Tove Videbæk.

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraterne støtter forslaget om, at vi ikke skal give Tyrkiet en startdato for forhandlinger om Tyrkiets eventuelle optagelse i EU. Spørgsmålet om Tyrkiets optagelse i EU er naturligt nok et emne, der optager mange, ikke kun i Tyrkiet, men i lige så høj grad i EU. Det er et kompliceret spørgsmål, som handler om lige dele politik, følelser, religion og kultur.

Med mellemrum har debatten været rejst siden 1987, hvor Tyrkiet første gang søgte om optagelse i EF. Landet måtte dengang nøjes med en samarbejdsaftale om handel m.m., som dog senere udvidedes med en toldunion.

Tyrkerne er naturligt nok utålmodige efter at komme ind i EU. I 1999 fik Tyrkiet status som kandidatland, og denne status gav naturligvis drivkraft til, at Tyrkiet kunne begynde de nødvendige politiske og økonomiske reformer, inden et medlemskab kan komme på tale. Tyrkiet blev som kandidatland også indbudt til at deltage i arbejdet i EU-konventet på lige fod med de gamle EU-lande og de 12 øvrige kandidatlande.

Med valget i 2002, hvor det moderate islamske parti, AK, vandt en overbevisende sejr, øgedes presset på EU for reelle forhandlinger om medlemskab, idet AK bebudede diverse refor-

mer, som skulle overbevise EU om, at Tyrkiet nu arbejdede seriøst på at opfylde kriterierne for medlemskab.

Så samtidig mærker vi et pres fra USA, hvor regeringens måske frygter, at EU kaster Tyrkiet i armen på de ustabile regimer i Mellemøsten, hvis EU siger nej til at optage landet. Presset er altså stort for at tage en afgørelse, alligevel mener jeg, at vi i EU bør besinde os.

Siden det tyrkiske valg i 2002 er der i Tyrkiet vedtaget en række reformer på så vel det økonomiske område som på menneskerettighedsområdet, som peger i den rigtige retning, og ved Det Europæiske Råds møde medio december 2003 fik Tyrkiet et tilsagn om, at forhandlingerne om optagelse vil kunne påbegyndes, hvis Tyrkiet opfylder Københavnskriterierne, dvs. kravene om demokrati, menneskerettigheder, markedsøkonomi, effektiv administration m.v. Beslutningen om påbegyndelse af forhandlingerne skulle så træffes på det europæiske topmøde i slutningen af 2004.

KL 18.25

Udsigten til et tyrkisk EU-medlemskab giver dog anledning til megen debat. Ledende politikere i Tyskland så vel som i Frankrig har udtrykt skepsis over for det tyrkiske medlemskab. Også i Danmark er der stor uenighed, og jeg mener, det er med god grund, at vi ikke sådan lige kan blive enige om spørgsmålet. Derfor mener vi også hos Kristendemokraterne, at vi stadig skal tage den med ro.

På trods af reformerne i Tyrkiet er landet fortsat langt fra at opfylde kriterierne. Dertil kommer spørgsmålet om EU's og Europas geografiske grænser og EU's politiske udvikling. Vil EU være i stand til at håndtere de stærke politiske modsætninger, der uvægerlig vil følge i kølvandet på det tyrkiske medlemskab? Tyrkiets befolkningsudvikling og størrelse vil desuden medføre, at landet inden for få år bliver det største medlem af EU. Er EU mon parat til det?

For nogle giver det kulturelle aspekt også anledning til endnu mere bekymring. EU's samarbejde og de europæiske demokratier er baseret på de kristne værdier, selv om der for nærværende ikke er fuld politisk opbakning til at skrive det ind i en traktattekst. Godt nok er der i Tyrkiet en klar adskillelse mellem stat og religion, men den kan meget vel vise sig at være ustabil, idet kræfter i landet arbejder på at svække den adskillelse, og EU vil ikke kunne rumme et erklæret islamsk statsstyre.